

IZ NAŠIH ŽUPA

KOLAUDACIONI KONCERT U SLAVONSKOJ POŽEGI

Na obnovljenim orguljama u župi svete Terezije Avil, Slav. Požega, 6. siječnja 1980. Hvalimira Bledšnjader održala je uspješni koncert na veliko zadovoljstvo slušatelja.

Naša poznata mlada umjetnica predstavljena je požeškoj publici još prošle godine, kada je 27. 5. 1979. nastupila s orguljskom pratnjom koncerta i mise koje je održao Institut za crkvenu glazbu iz Zagreba.

Iste godine kroz ljetne i jesenske mjesecu zasluzom i zalaganjem gosp. žup. Josipa Dumića, obavljeni su popravci na orguljama, Izmijenjeni su svi mješići na relejima, ugrađen je valjak za crescendo, izmijenjen dotrajali ventilator i motor. Uklonjeni su pojedini nedostaci u sviraoniku koji je prije deset godina izmijenio graditelj Antolić-Soban. Ormar sa sviralamama i mjehom graditelja Brandla iz 1900. godine dobro je sačuvan. Spomenute radove izveo je graditelj Ivan Derner iz Feričanaca.

Orgulje imaju dva manuala, pedal, sada crescendo-valjak i sljedeću dispoziciju:

I manual
Principal 8'
Bourdon 16'
Gedackt 8'
Gamba 8'
Octave 4'
Mixtur 2 $\frac{2}{3}$ '

II manual
Flut harm. 8'
Salicional 8'
Voix celeste 8'
Fugara 4'

Pedal
Subbas 16
Still gedackt 16'
Celo 16
Pedal kopel I
Pedal kopel II
Manual kopel
Supar kopel
Subkopel
F. Mf. P.

Uz navedene mogućnosti registriranja Hvalimira Bledšnjader efektno je svirala djela baroka, romantičke, gotike i novijeg doba.

To su: uvijek rado slušani i neumrli:

1. J. S. Bach, *Toccata i Fuga u d-molu*.
2. Gabriël Piernè, *Cantilena*
3. Fortunat Pintarić, *Pastorella i Rondo*
4. Cézar Franck, *Koral u a-molu*
5. Leon Boëllmann, *Toccata iz Gotičke suite*

Odmah nakon koncerta slijedila je misa u kojoj je uz njezinu pratnju sudjelovao i pjevao četveroglasni mješoviti župski zbor.

Želimo da ovo ne bude zadnji susret i koncert u Požegi naše umjetnice, kojoj i ovom zgodom zahvaljujemo na ugodnim trenucima.

L. M.

DOPIS JEDNOG ŽUPNIKA

(...)

Drago mi je da će izdati u muzičkom ruhu 3 večernje za nedjelje i jednu za Marijine blagdane. Mi ovdje ponekad pjevamo večernje po poznatim koralnim napjevima. — Ne znam kako će izgledati »Vaše« večernje, ali meni se čini da bi ipak dobro bilo i dalje »oblačiti naše psalme« i u ustaljene i poznate koralne napjeve, premda je sigurno dobro imati na raspolaganju i novije. Gregorijanski korali su još uvijek smatrani zajedničkim jezikom katoličkog crkvenog pjevanja. — Nekima to smeta, ali većini to godi.

Našim orguljašima-orguljašicama dobro bi došlo da se tom prigodom otisnu, s lagom pratnjom, svi koralni tonusi koji su u uporabi u latinskoj psalmodiji.

To isto velim i za Misu za pokojne, koju kanite izdati.

Veseli me što će se u Vašem izdanju pojaviti Misa za djecu. Vjerujem da će biti pjevna i liturgijski ispravna. Razna izdanja alla »Jutro života« možda su nešto i pomogla »nemirnom duhu« današnje mlađeži, ali se u meni uvijek nešto buni, kad negdje za vrijeme čitave mise čujem ritam šansona, koje po ničemu nisu naše. — Te su pjesme možda prikladne za razne sastanke, izlete, priredbe, ali za liturgiju kod nas... ne, ne! Ne znam da li ste igrade zapisali odakle, npr., potječe onaj tako po našim crkvama poznati nego: »Krite u tvoje ime... Glory, glory, alleluia!« — Dajte, učinite to i ne samo u Sv. Ceciliji, nego i u Službi Božjoj i u Glasu Koncila na pretposljednjoj stranici. Kad tu i tamo govorim da to ne valja, da imamo naše i bolje misne pjesme, mnogi mi odgovaraju da su riječi jako prikladne za misno slavlje, da melodija fascinira mlade. A ja njima: Riječi su zaista lijepi. Ali nije rečeno da zato i nadmetnuta muzika spada u crkvu. Moglo bi se tako i pod note naše državne himne »Hej Slaveni« podmetnuti krasne nabožne riječi i pjevati je za vrijeme misnog slavlja. A onda dodajem za šalu i pjevam, da nešto konkretno dokažem, po napjevu »Hej Slaveni«: (jer smo u Istri tekst usađujem u istarski ambijent) —

»Krite Bože, mi smo tvoji sada i do vijeka!
Tebi kliče Pula, Poreč, Pazin, Rovinj, Rijeka.
Neka živi Crkva naša, svaki brat i seká!
Živio svaki vjernik pravi, koji spas tvoj čeka!
Živio svaki vjernik pravi, koji spas tvoj čeka!«

Reagiraju kojekako, a većina slijedi ramenima i nastavljuju kao i prije, jer »ljudi to vole, jer riječi su razumljivije i ortodoksnije od mnogih drugih *strog liturgijskih pjesama*, koje bezrazložno forsiraju kao jedine spasonosne...«

Kad se bude izdala nova crkvena pjesmarica, koja neće sigurno zadovoljiti sve, možda bi dobro bilo da se tiska u notama lijepi broj dionica za zborove, s mogućnostima da se izdate pjesme mogu pjevati barem u dvoglasju. Većina naših crkvenih zborova mogu naime pjevati u dva glasa: u školi su nešto naučili poz-

navati note. Mislim da bi to puno pomoglo orguljašima i svećenicima pa ne bi trebali gotovo za svaku pjesmu pisati dionice ili »improvizirati« drugi glas. — Ne znam je li to izvedivo zbog ekonomskih (ne)prilika. Znam i to da smo svi na tom polju puni zahtjeva, a radije bismo odvojili od svoga nešto za lijepe izlete i prigodne dobre ručkove nego za pomoći dobrim glazbenim crkvenim edicijama, koje nam ipak pomažu da se naše crkve ne pretvore u ledeni Sibir ili u nešto što sliči na diskache.

Mislim da u budućoj pjesmarici ne bi se trebalo tiskati sve kitice svih pjesama, ta i onako se sve kitice nikad ne pjevaju. Dvije-tri kitice, one bolje i dosta! Izuzetak bi bile neke omiljene pjesme iz Božićnog i Vazmenog ciklusa: Poslan bi anđel, U se vri me godišta, Stala plaćuć, Ja se kajem.... Dobilo bi se time na prostoru i vjerojatno bi u pjesmarici sve bilo preglednije.

Ako se predviđa da se pjesmarica dijeli po crkvi, po klupama, mogla bi se tiskati u velikom broju. Manje bi koštala i možda bi živnulo i u nekim krajevima pučko crkveno pjevanje. Premda ni to nije sigurno sredstvo da se dođe do željkovanog zajedničkog pjevanja. Mnogi premnogi naši vjernici vole biti njemi inventar u crkvi, a ne živi članovi Kristove rapsjevane molitvene obitelji.

A šta velite na to da se pjesmarica izda u dvije odjeljene knjige? — a) De tempore: Došaće, Božić, Korizma, Vazam, s nešto euharistijskih pjesama;

b) Sve ostalo: Misne, Euharistijske, Srcu Isusovu, Majci Božjoj, Svetima, Pokojnima, Prigodne...

Dakako da bi orguljaš trebao imati posebnu knjigu s pratinjom svih izdatih pjesama u pjesmarici za narod.

Eto, iznio sam neka svoja mišljenja. Znam da je lakše misliti i zahtjevati nego ostvariti. Ali od tolikih »misli« što ste čuli i čitali, a osobito od onih »misli« što ih Vi sami imate, nešto će biti moguće ostvariti. Daj Bože, da uspije ono najbolje! Svi bi htjeli nešto lako, dobro i lijepo i da odgovara svačijem ukusu, a to nije moguće.

»Glas s terena«

BAZILICA SRCA ISUSOVA U ZAGREBU

Na blagdan Bogojavljenja, 6. I. 1980. Collegium pro musica sacra u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu iza večernje Mise obnovio je gotovo u cijelosti program, koji je održao 27. XII. 1979. u Hrvatskom glazbenom zavodu. U dodatku su pjevači Collegiuma zajedno s prisutnim slušateljstvom u pratinji tamburaškog orkestra iz Rečice otpjevali još nekoliko pučkih božičnih pjesama. Na taj način su i oni slušatelji koji možda nisu mogli dovoljno doživjeti visoke kvalitete zbornog, solističkog i instrumentalnog sastava Collegiuma, imali prilike dati oduška svojim osjećajima pjevajući naše općepoznate božićne pjesme uz jednostavnu, ali srdačnu pratinju tamburaša. Program je bio možda malo i predug — skoro dva i po sata bez pauze! — no publika je pratila program s rastućim zanimanjem. Sestri Imakulati Malinka, ravnatelju sastava Collegium pro musica sacra, kao i članovima tog Collegiuma izražavamo iskreno priznanje za kvalitetu, plod napornog i nesebičnog zalaganja i truda.

— . —

U nedjelju, 13. I. 1980. je profesor Anđelko Klobučar iza večernje Mise u Bazilici Srca Isusova održao

koncert na orguljama. Izveo je u cijelini zbirku: *La Nativité du Seigneur* Oliviera Messiaen. Klobučareva interpretacija, kao i obično, duhovita i neposredna, a opet vjerna koncepciji autora, uspjela je odočarati idilu i dubinu Božićnog otajstva. Slušateljstvo je nakon koncerta odlazilo zadovoljno i puno najljepših dojmova.

L. K.

PROSLAVA SV. CECILIJE U RIJECI

22. studenog na sam blagdan sv. Cecilije, zaštitnice crkvene glazbe, crkveni zbor katedrale sv. Vida proslavio je ovaj dan. Navečer u 18.30 sati održano je svećano bogoslužje na kome je izvedena *Troglasna misa* Anđelka Klobučara, a nakon toga nastavljeno je izvedbom duhovnog koncerta uz prigodni komentar. Tijekom rasporeda predstavljena su vokalna i instrumentalna djela domaćih i stranih skladatelja pod ravnjanjem Vladimira Fajdetića, a uz orguljsku pratinju sestre Regine Kristanić, pa su na koncertu bili zastupljeni: Franjo Dugan, Dmitrij Bortnjanski, Johann Sebastian Bach, Mijo Čurković, Sedlak Komarevski, François Mignel, Anselmo Canjuga, Carl Jakob, Joseph Obersteiner — Bernardin Sokol, Joža Požgaj i Venceslav Wenzel. Kako se iz ovog vidi, raspored je bio sastavljen bez obzira na kronologiju i prema tome šarolik, odnosno raznovrstan, a svrha mu je bila upoznati slušatelje s manjim i lako prihvatljivim oblicima skladatelja raznih dometa i različnih stilskih opredjeljenja, a u izvoditeljskim mogućnostima sadašnjeg nevelikog katedralnog zbara. Ovaj koncert bio je u izvedbi prilično ujednačen i relativno dobar s obzirom na ograničene mogućnosti u kojima se sada zbor nalazi. Međutim, glavni cilj koncerta bio je poticaj crkvenim pjevačima da u duhu Cecilijskog pokreta za dostojanstvo crkvene odnosno duhovne glazbe nastoje oko širenja takve glazbe koja će biti liturgijski svršishodna i umjetnički vrijedna, te da se ujedno prikažu vrednote duhovnog izraza starog i novog koji mora uvijek biti dobar. Budući da je katedrala središte Riječke metropolije bilo bi potrebno da se utemelji, odnosno poveća sadašnji zbor kao reprezentativno crkveno umjetničko tijelo koje bi svojim sudjelovanjem u mnogobrojnim velikim crkvenim svečanostima grada Rijeke djelovalo kao središnja duhovno-glazbena zajednica s ciljem da preraste u veliki oratorijski zbor, po ugledu na zborove kakve imaju crkvene zajednice u većim gradovima. U nastojanju da mladi ljudi budu članovi većeg crkvenog pjevačkog zbara po uzoru na neke velike svjetovne pjevačke zborove koji se tek uzgred povremeno bave i duhovnom glazbom, poduzeto je u navedenoj sredini da se pokuša pozvati sve one koji imaju volje za ovakvu vrstu duhovne djelatnosti, kako bi se povećao katedralni zbor i djelovao u duhu koncilskih smjernica za obnovu crkvene glazbe.

V. F.

KONCERT U ČAST GODINE DJETETA

Na treću nedjelju došača kada Crkva slavi nedjelju Gaudete kao dan radosti, u subotičkoj katedrali-bazilici priređen je koncert u čast godine djeteta. Koncert nije slučajno priređen upravo u godini djeteta kada je i sjemenišni dječački zbor Paulinuma za bilježio desetu godišnjicu formiranja pod vodstvom vlč. Josipa Mioč. Zato je i bio koncert sastavljen od dva dijela, od instrumentalnog dijela i vokalnih točaka. Na orguljama je svirao beogradski docent Mužičke